

ОБЩИНА СМЯДОВО

9820 гр. Смядово, пл. „Княз Борис I” №2; телефон: 05351/2033; факс: 05351/2226
Obshtina_smyadovo@abv.bg www.smyadovo.bg

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА ОБЩИНА СМЯДОВО ЗА 2019 ГОДИНА

За целите на консолидиране на МФ на счетоводната информация за активите, пасивите, приходите и разходите на бюджетните предприятия, съгласно чл. 33, ал. 6 от Закона за счетоводството са изготвени оборотни ведомости поотделно за трите отчетни групи (стопански области) с данни за състоянието на счетоводните сметки преди операциите **по приключването**.

За годишния финансов отчет на Община Смядово за 2019 г. е приложена формата и съдържанието на годишния финансов отчет, определени съгласно т. 15 от Заповед №ЗМФ60/20.01.2005 г. на Министъра на финансите.

Счетоводната отчетност на начислена основа в Община Смядово е изготвена в съответствие със Сметкоплана на бюджетните организации (СБО), Индивидуалния сметкоплан на Общината, Национални счетоводни стандарти, Указания на Министерство на финансите и др. нормативни актове. Индивидуалният сметкоплан на Община Смядово е разработен на основание чл. 11, ал. 1, т. 5 от Закона за счетоводството, на база утвърдения с указание №ДДС 14/30.12.2013 г. на Министъра на финансите Сметкоплан на бюджетните организации (СБО) за 2014 г. Структурата на индивидуалния сметкоплан е изградена на четири нива: раздели, групи, подгрупи и синтетични сметки. Към откритите синтетични сметки Община Смядово и второстепенните ѝ разпоредители с бюджети разкриват аналитични сметки до ниво, определено от техните потребности.

През 2017 г. в Община Смядово се извърши заверка на ГФО от Сметна палата.

Община Смядово по смисъла на чл.2, ал.3 от Закона за счетоводството, е обособена самостоятелна структура, чиято дейност се финансира изцяло с бюджетни средства. От 2009 г. Общината е и бенефициент по проекти финансирани от Националния фонд, ДФ "Земеделие" и „Други международни програми”. Общината е регистрирана по ЗДДС.

Консолидираният годишен финансов отчет на Община Смядово за 2019 г. обхваща дейността на общината като първостепенен разпоредител и на 4 броя второстепенни разпоредители с бюджети, както следва:

- СУ „Св. Св. Кирил и Методий” гр. Смядово;
- ОУ „Васил Априлов” с. Риш
- ОУ „Христо Ботев” с. Янково;
- ОП” Чистота, озеленяване, благоустройство и охрана” гр. Смядово;

От 01.04.2008 г. училищата в общината преминаха на делегирани бюджети. Активите и пасивите се отписаха от общината и се прехвърлиха по съответните УВЗ. При тях също е заведено двустранното счетоводство. Използва се утвърденият от Общината индивидуален сметкоплан, съобразен със Сметкоплана на бюджетните организации (СБО).

От 01.02.2013 г. е създадено ОП ”Чистота, озеленяване и благоустройство” гр. Смядово, чиито активите и пасивите се отписаха от общината и се прехвърлиха в ОП. От 18.18.2018 г. наименованието е променено на ОП ”Чистота, озеленяване, благоустройство и охрана” гр. Смядово;

Във всички второстепенни разпоредители е въведена Системата за финансово управление и контрол.

В Община Смядово няма финансов контролор, назначен по щата в общинска администрация, а функцията на финансов контролор съвместява специалист „Счетоводство”,

а от 04.04.2016 г. функцията на финансов контролър съвместява гл. специалист „Бюджет и финанси”.

В резултат на предприетите мерки за строга финансова дисциплина и контрол, разумно, целесъобразно и ефективно разходване на средствата, бюджетната година приключи без просрочени задължения, със преходни остатъци, както в държавно делегираните, така и в местните дейности, които дават възможности за добър старт през 2020 г.

Утвърдената от кмета на Община Смядово счетоводна политика и амортизационна политика за 2017 г. в първостепенния разпоредител са задължителни и се прилагат от всички второстепенни разпоредители.

С цел да се реализира съпоставимост в отчетните периоди доколкото е възможно има приемственост в счетоводната политика за 2017 г. спрямо тази от 2016 г. като тази от 2017 г. е допълнена, разширена и уточнена предвид преминаване към Сметкоплана на бюджетните организации (СБО), съгласно указание №ДДС 14/30.12.2013 г. на Министъра на финансите. Направени са също така допълнения и уточнения по инициатива на администрацията и във връзка с констатации на одити от Сметна палата.

Към 31.12.2018 г. всички закрити сметки от СБП са с нулеви салда.

Амортизационната политика на Община Смядово е разработена на основание дадените указания в ДДС №5 от 30.09.2016 г. и в съответствие с изискванията на т. 7.1 от СС 4 Отчитане на амортизации.

Всички второстепенни разпоредители към Община Смядово са запознати с утвърдените за 2017 г. счетоводна и амортизационна политика, като копие на същите са изпратени за запознаване и прилагане. Освен това във връзка с отчитането е въведена практика, след публикуване на всяко Указание от МФ или при друга необходимост от уточнения по начина на отчитане, се дават указания от първостепенния към второстепенните разпоредители.

Съставянето на оборотните ведомости и годишните финансови отчети е подчинено на Закона за счетоводството и писма и указания на Министерството на финансите като: ДДС № 20/2004 г., ДДС № 06 и 07/2008 г., ДДС № 12/2013 г., ДДС № 14/30.12.2013 г., ДДС № 13/08.12.2015 г. и ДДС № 8 от 21.12.2017 г.

Съгласно разпоредбите на закона за счетоводството Община Смядово като бюджетно предприятие прилага задължително двустранна форма на счетоводството.

Формата на счетоводството това са счетоводните регистри за систематично и хронологично записване и вътрешния ред за отразяване на информацията от счетоводните документи в регистрите.

Формата на счетоводството осигурява синхронизирано осъществяване на хронологичното и систематичното (аналитично и синтетично) счетоводно отчитане.

В Община Смядово се използва автоматизирана система за електронна обработка с програмен продукт /ПП/ FSD на ниво община. Заплатите се изготвят на програмен продукт “Бизнес навигатор”. За бюджета и тримесечните отчети се използва информационна система FAS също към ИЦ на МФ. СОУ „Св. Св. Кирил и Методий” гр. Смядово, ОУ „Васил Априлов” с. Риш, ОУ „Христо Ботев” с. Янково използват същия ПП FSD Windows, а ОП ”Чистота, озеленяване, благоустройство и охрана” програмен продукт “Бизнес навигатор”.

За нуждите на консолидиране, оборотните ведомости се представят с четири знака.

Община Смядово съставя оборотни ведомости по трите отчетни групи както следва:

1. за отчетна група „Бюджет” – съответстваща на касовия отчет на бюджета Б-3;
2. отчетна група „Други сметки и дейности” (ДСД) – съответстваща на отчета на чуждите средства код 33;
3. отчетна група „Средства от европейския съюз” (СЕС) – съответстваща на касовите отчети на средствата от европейския съюз, в това число:
  - оборотна за средства от ЕС от Националния фонд – отчет KSF;
  - оборотна за средства от ЕС от Разплащателната агенция – отчет с наименование RA;
  - оборотна за други европейски средства – отчет с наименование DES;

- оборотна за други международни програми – отчет с наименование DMP;

През 2019 г. за всички отчетни групи се прилага Сметкоплана на бюджетните организации (СБО), утвърден с ДДС №14/2013 г. и Единната бюджетна класификация на Министерството на финансите, утвърден с ДДС №5/2019 г.

През 2018 г. в оборотната ведомост и в индивидуалния сметкоплан не фигурират сметки от стария сметкоплан (СБП).

В отчетна група „Други сметки и дейности” (ДСД) се отчитат чуждите средства, които са основно:

- депозити по договори на общината с различни контрагенти;
- гаранции по изпълнение на договори;
- средства по §4 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи;
- средства по чл. 37, „б” „в” от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи;

За земи прилежащи към сгради се приемат всички земи, върху които има сграда или съоръжение. В отчетна група „ДСД” се завеждат само земи, представляващи празни терени.

С преминаването към СБО активите (земи, гори, трайни насаждения, инфраструктурни обекти, активи с художествена и историческа стойност, книги в библиотеките) са изписани на разход в отчетна група „Бюджет”, а след това са заведени по дебита на сметките от група 22 като се кредитира сметка 7609 в отчетна група „ДСД”.

С преминаването към СБО прилежащите към сгради и съоръжения земи са заведени директно по дебита на сметка 2010 срещу кредитиране на сметки от раздел 4, или гр.50, или гр.74 и др. в отчетна група „Бюджет” и/или „СЕС”,

Дт 2010/ Кт 7992

Учебниците в училищата са заведени по сметка 2204.

Отчетна група „Средства от европейския съюз”:

До 31.12.2013 г. в отчетна група „Извънбюджетни сметки и фондове” се отчитаха средствата по Закона за приватизация и следприватизационен контрол и Извънбюджетната сметка за средствата от НФ-Кохезионен и структурни фондове (ДДС №06 и 07/2008 г.).

С влизането в сила на Закона за публичните финанси и закриването на извънбюджетните сметки и фондове, изготвяните съгласно ДДС №7/2008 г. отчети за ИБСФ и оборотните ведомости за тях се преименуват в отчети и съответно ведомости за „Средства от европейския съюз” (СЕС).

Оборотната ведомост и съответно отчетите на „Средствата от европейския съюз” включват:

- отчет КСФ и оборотна ведомост на средствата от Кохезионния и структурните фондове на ЕС, администрирани от НФ, включително и националното съфинансиране /сметките попадащи в обхвата на ДДС №7/2008 г./;
- отчет РА и оборотна ведомост на средствата от европейските земеделски фондове, администрирани от Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие”, включително национално съфинансиране;
- отчет ДЕС и оборотна ведомост на другите европейски средства по програми и проекти, финансирани от фондове и институции на ЕС, включително националното съфинансиране, като средства по програми за трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество, средства по подсекторни програми „Леонардо да Винчи”, „Еразъм”, „Коменски”, средства по други програми и проекти, финансирани от фондове и институции на ЕС по смисъла на § 1, т. 36 от ЗПФ.
- отчет ДМП и съответно оборотната ведомост на другите международни програми включва определените от Министъра на финансите средства по другите международни програми свързаното с тях национално съфинансиране като Норвежки финансов механизъм 2209-2014, финансов механизъм на европейско икономическо пространство (ЕИП) 2009-2014 и българо-швейцарската програма за сътрудничество 2009-2019.

Средствата и операциите по цитираните по-горе проекти са отчетени като „сметки за средства от Европейския съюз”, включително и в случаите, когато свързаните с тях приходи, разходи, трансфери и финансиране са предвидени първоначално по съответния бюджет.

Министерството на финансите направи промени в начина на европейското финансиране с указанията, дадени във ФО-2 от 27.01.2015 г.

Общинското съфинансиране и авансово финансиране, ако е предвидено такова по тези проекти, не се разходват чрез бюджета на общината/разпоредителя, а се превежда като трансфери между бюджетната сметка и сметката за средства от ЕС. По този начин чрез тази банкова сметка следва да се извърши пълния размер на разходите по проекта.

Съгласно т. 19 от ФО-2 от 27.01.2015 г. на МФ, считано от 01.01.2015 г. се променя начина на отчитане на авансовото финансиране за сметка на бюджета на бенефициентите-съответните разпоредители с бюджет на плащания по проекти, отчетани в „СЕС“, **когато проекта е одобрен, но не е получено финансиране** (т.е. отменя се подхода на отчитане, посочен в *т. 23-26* от *ДДС № 06 от 2008 г.*). Съгласно т. 20 от указанието, при получаване на съответното финансиране и възстановяване на авансовото финансиране по бюджета на общината-бенефициент, отпада досегашния подход на сторниране на отчетения в бюджета разход и прехвърлянето му в отчетна група „СЕС”, а вместо това се взима само записване в отчетна група „БЮДЖЕТ” и отчетна група „СЕС” за отразяване възстановяването на получения/предоставения временен безлихвен заем /по чл. 104, ал. 1, т.4 и 5 от ЗПФ/.

Задбалансовата отчетност за поети ангажименти (сметка 9200 и подгрупа 980), нови задължения за разходи (сметка 9860) се води изцяло и само в отчетна група „СЕС“, независимо от начина на финансиране на плащанията.

Задбалансова отчетност за отразяване на националното и друго съфинансиране (сметки 994) се води **само в „СЕС”**.

За целите на получаването, съхраняването, разходването и отчитането на предоставените на общината средства от Националния фонд по проекти се използва отделна сметка за средства от Европейския съюз в левове. За тази сметка се прилага код 7443 вместо код 7444 от датата, посочена в съвместно писмо на МФ и БНБ ДДС № 8/2008 г.

В община Смядово е обособена отделна банкова сметка с код 7443. Превежданите от Националния фонд средства по банкова сметка 7443 се отчитат от общината по § 63-01 от ЕБК и сметка 7532 /след преминаване към СБО/. Този параграф и сметка се използват от общината и в случаите, когато тя възстановява неусвоени такива средства, дължими от НФ, включително и от минали години, а при превод на лихви за НФ се ползва § 63-02.

Авансовото финансиране се извършва чрез превеждането на суми от банкова бюджетна сметка към сметки 7443/186х, вместо директно да се извършва плащане от бюджета. В тези случаи преводът на авансовото финансиране между тези две банкови сметки се отчита *като временни безлихвени заеми между бюджет и сметки за средства от Европейския съюз* в случаите по чл. 104, ал. 1, т. 4 от ЗПФ. Плащанията към съответните доставчици се извършват от тези сметки. Възстановяването на авансово финансиране, когато е предоставено чрез превод от банкова бюджетна сметка по банкова сметка 7443 или 186х се извършва чрез превод от банковата сметка 7443/186х по банковата бюджетна сметка на бюджетната организация, като в случаите по чл. 104, ал. 1, т. 4 от ЗПФ се прилага § 76-00 и *счетоводни сметки* 4624 (в БЮДЖЕТ) и 4614 (в СЕС). В случай, че то не може да бъде възстановено от последващи трансфери от НФ /например има непризнати разходи/ заемът се трансформира в трансфер между бюджетни и извънбюджетни сметки и се взимат съответните записвания на касова и начислена основа.

Съгласно т. 21 от ФО-02 от 27.01.2015 г. на МФ, за извършени плащания от бюджета на бюджетната организация-бенефициент **преди да е одобрен проектът** продължава да се прилага досегашния подход на отразяване като разход по бюджета на **касова и начислена основа в „Бюджет” по общия ред**, без да се взимат записвания в СЕС, като аналогично се отчитат и **поетите ангажименти и новите задължения за разходи**(сметки от подгрупи 980 и 986) в отчетна група „Бюджет”.

Съгласно т. 21.1 от указанията в случай, че проектът бъде одобрен за финансиране със средства от Европейския съюз или по други международни програми, правилата на финансово отчитане са: прехвърляне на сумите от отчетна група „Бюджет” в отчетна група „СЕС” се прилага само, когато тези операции са признати за *допустими* по проекта. *Касовите разходи*, пряко свързани с проекта, се отчитат в отчетна група „Бюджет” като трансфер по §§ 62-02 и се отразяват огледално в отчетна група „СЕС” по §§ 62-01 и по съответните разходни параграфи от ЕБК;

Отчетените на *начислена основа* разходи и придобиване на активи се прехвърлят от отчетна група „Бюджет” в отчетна група „СЕС” чрез кореспонденция със сметка 7534 (в „Бюджет”) и 7524 (в „СЕС”) в размер на сумата, отчетена по § 62-00 и сметка 7601– за разликата между данните за тези разходи и придобиване на активи на касова и начислена основа;

Активите, придобити със средства по оперативни програми на ЕС или други донори, както и основния ремонт, извършван с такива средства се прехвърлят в отчетна група „Бюджет” или „ДСД” в края на годината или след приключване на проекта.

В случай, че проектът не бъде одобрен за финансиране със средства от Европейския съюз или по други международни програми –разходите остават *за сметка на бюджета* и не се взимат допълнителни записвания.

Когато средствата подлежат на възстановяване под формата на трансфер между бюджетни организации, се прилага сметка 4970 „Коректив за задължения към бюджетни организации”.

Счетоводните записвания са:

1. Дт 5013/Кт 75 – при получаване на аванса;
2. Дт 4970/Кт 4393 – за начисляване на главницата по задължението;
3. Дт 6270/Кт 4393 – за начисляване на лихва по задължението;
4. Дт 4393/Кт 4970 – отнасяне на изплащане на главницата по задължението;
5. Дт 7532 §§62-02 /-/ Кт 5013, 7500 – изплатена парична сума като трансфер;

По проекти, за които се получиха авансовите суми в предходни години, счетоводните записвания от т.1-т.4 се взеха през 2018 г.

По корективната сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици – местни лица” са отчетени фактурите от м. Декември, получени в община Смядово през м. Януари следващата година .

В подгрупа 994 „Статистика за финансиране на разходи за сметка на бенефициенти, Европейския съюз и други донори” Община Смядово отразява дела за съфинансиране и дяловете за финансиране на ЕС и останалите донори при финансирането на разходите и придобиването на активи по програми на ЕС, както и по други международни програми и проекти. Сметките от *подгрупа 994* се кредитират срещу дебитиране на сметка 9989 с принадлежащата се сума на съответното финансиране (национално, на Европейския съюз и от други донори) в общия размер на разходите (включително и сумите за придобиване на активи). В определени случаи на корекции, ревизиране на приблизителни оценки и др. е възможно сметките от тази подгрупа да се дебитират. Сметките от *подгрупа 994* се приключват в края на годината в кореспонденция със сметка 9989.

Записванията по тези сметки се взимат периодично (тримесечно и задължително в края на годината), като се допускат и приблизителни оценки при изчисляването на относителния дял на съответния източник за финансиране, когато не може да се определи точно.

Когато има извършени разходи по даден проект, независимо дали е получено или не е получено финансиране, направените разходи се осчетоводяват според предвиденото в проекта процентно съотношение на финансирането със следното счетоводно записване:

Д-т с-ка 9989

К-т с-ка 9949 /например 5%/

К-т с-ка 9941 /например 15%/

К-т с-ка 9944 /например 80%/

При финансови корекции собственото финансиране се увеличава и с него се коригира взетите счетоводни записвания:

Д-т с-ка 9989 /например 5%/

К-т с-ка 9940 / например 5%/

Отчетът на Община Смядово за средства от Европейския съюз включва обобщени данни на оперативните програми и проекти по други европейски средства и други международни програми, както на Община Смядово, така и на общинските училища като второстепенни разпоредители.

I. Отчет (KSF) и оборотна ведомост на средствата от Кохезионния и структурните фондове на ЕС, администрирани от НФ, включително и националното съфинансиране (сметките попадащи в обхвата на ДДС № 7/2008 г.) и отчета (РА) и оборотна ведомост на средствата от европейските земеделски фондове, администрирани от Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие”, включително националното съфинансиране през 2019 г. обхваща следните проекти:

1. ОП „РЧР” в Община Смядово – както следва:

- "Подобряване качеството на образованието в сред.училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес;

- "Приеми ме -2015”;

- „Качествена грижа за достоен живот в община Смядово“;

- „Нови възможности за младешка заетост“;

- „Обучение и заетост на младите хора” компонент 2;

- „Обучение и заетост на младите хора” компонент 2 - 2019;

- „Обучение и заетост на младите хора” компонент 3;

- „Работа“;

- "Предоставяне на иновативни социални услуги за активно включване в Община Смядово”;

- "Децата на община Смядово заедно учат, мечтаят и играят”;

- "Осигуряване на топъл обяд в Община Смядово”;

- „Патронажна грижа в общините Смядово и Ветрино“;

- „Община Смядово с грижа за всички“ финансирана от ОП НОИР и ОП РЧР“;

-„Шанс за социално включване на децата в Общините Смядово и Ветрино”;

2. ПРСР в община Смядово – както следва:

- „Реконструкция и рехабилитация на водопроводната мрежа за питейно битово водоснабдяване на селата Риш и Янково, община Смядово“;

II. Отчет (DES) и оборотна ведомост на другите Европейски средства по програми и проекти, финансирани от фондове и институции на ЕС, включително националното съфинансиране, като средства по програми за трансгранично и транснационално и междурегионално сътрудничество (ТГС), средства по секторни програми „Леонардо да Винчи”, „Еразъм”, „Коменски”, средства по други програми и проекти финансирани от фондове и институции на ЕС по смисъла на § 1, т. 36 от ЗПФ.

- „Еразъм“;

III. Отчет (DMP) и съответно оборотна ведомост на други международни програми обхваща следните програми и проекти - определени към настоящия момент в т.39.1. от ДДС №12/2013 г. „Норвежки финансов механизъм 2009-2014,, , „Финансов механизъм на европейското икономическо пространство 2009-2014” и „Българо-швейцарската програма за сътрудничество за намаляване на икономическите и социални неравенства в рамките на разширения Европейски съюз 2009-2019 .” Отчет (DMP) и съответно оборотната ведомост на други международни програми обхваща следните програми и проекти:

- В Общината няма изпълняван проект по Други международни програми.

Придобитите активи по Оперативните програми са прехвърлени в отчетна група „БЮДЖЕТ” и в „ДСД”.

Счетоводната система позволява отделна аналитичност, което е от изключително значение предвид голямото разнообразие от дейности и проекти по оперативни програми и дава възможност за аналитична отчетност по всеки проект поотделно, независимо че банковата сметка е една.

Информацията в оборотните ведомости е сведена до ниво синтетични счетоводни сметки /четири разреден номер/.

През отчетната година, в съответствие с Указанията на МФ и ДДС 20/2004 г. не са извършвани процедури по приключване на приходните и разходните сметки.

В Община Смядово един актив се класифицира като дълготраен, когато:

- има натурално-веществена форма;
- се използва за дейността, за отдаване под наем, за административни и други цели;
- се използва през повече от един отчетен период;
- е със стойност на придобиване от 1000 лв./без ДДС/

Активите, които са със стойност по-ниска от 1000 лв. задължително се третират и отчитат като краткотрайни активи. Възможните изключения за отделни активи от тези разпоредби са нормативно регламентирани с ДДС № 20/14.12.2004 г. на МФ.

Първоначално всеки придобит актив се оценява по:

- справедлива стойност - когато активите са получени в резултат на безвъзмездна сделка:

Дебит с/ки от група 20/Кредит с/ки от група 74

- цена на придобиване - при покупка:

Дебит с/ки от група 20/Кредит с/ки от група 50 (с/ка 4010)

- придобиване на активи, основен и текущ ремонт по стопански начин (собствено производство) - отчитат се по тяхната себестойност.

При придобиването на ДМА под каквато и да е било форма не се допуска директна кореспонденция със сметките за собствения капитал (групи от 10 до 12 от СБО).

Първоначалната оценка на ДМА, включително и на активите, които се изписват на разход при придобиването им, е в съответствие с разпоредбите на т. 4 от НСС 16 (цената на придобиване включва покупната цена и всички преки разходи), като:

- покупната цена включва митата и невъзстановимите данъци;
- преките разходи са разходите, необходими за привеждането на актива в работно състояние в съответствие с предназначението му (за подготовка на обекта, за първоначална доставка и обработка, за монтаж, за привеждане на актива в работно състояние, за хонорари на архитекти, инженери, икономисти и други разходи, произтичащи от непризнат данъчен кредит, свързан с изброените преки разходи.

За отчетността на Общината важи общо приложимият принцип за бюджетните организации - активите да не се оценяват на стойности, които не могат да бъдат възстановими (реализирани).

В община Смядово се възприема метода на осчетоводяване на компютърните конфигурации, когато стойността на цялата конфигурация надвишава минималния праг на същественост от 500 лв., като компютърната конфигурация се разглежда като един актив.

Последващите разходи за текуща подмяна на отделни компоненти се отчитат като текущи разходи, независимо от стойността на отделния компонент и не влияят на отчетната стойност на така признатия актив. Стойността на този актив се променя като цяло, в случаите на съществени основен ремонт, реконструкция и модернизация, както и при редуция на съществена част от елементите. Евентуални последващи преоценки и обезценки се прилагат спрямо целия актив, е не поединично за отделните компоненти.

За активите, които към 01 януари на отчетната година са заведени по баланса като ДМА и са под прага на същественост и се влагат в употреба през отчетната година - активите се прехвърлят от сметките от група 20, по сметките от раздел 3, след което се изписват чрез сметките от група 60 като текущ разход за отчетната година:

Дебит с/ки от р-л 3/Кредит с/ки от група 20

Дебит с/ки от група 60/Кредит с/ки от р-л 3

За целите на контрола материалните запаси се завеждат задбалансово по Дебит с/ка 9909/Кредит с/ка 9981.

Преди съставяне на оборотните ведомости е извършена годишна инвентаризация в Община Смядово и всички второстепенни разпоредители, като резултатите от същата са осчетоводени към 31.12.2018 г. По време на инвентаризацията са съставени и утвърдени от Кмета и директорите или ръководителите на съответните второстепенни разпоредители протоколи за брак на ДМА. Протоколите за брак са осчетоводени както следва: по дебита на сметка 6993 „Намаление на материални запаси от други събития” и по кредита на сметка 30202”Храна”. Бракуването на задбалансово отчитаните активи е отразено съответно по дебита на 9981”Кореспондираща сметка за задбалансови активи” и по кредита на 9909 ”Активи в употреба изписани като разход”.

Съгласно т.16.24 на ДДС 20/14.12.2004 г., бюджетните предприятия следва да извършват най-малко веднъж на две години преглед на ДМА за обезценка/подоценка по реда на т. 36 от ДДС 20/14.12.2004 г., доколкото не е определен от МФ по кратък срок.

През 2016 година е извършвана със Заповед на Кмета на Община Смядово беше възложено извършването на преглед за обезценка на всички дълготрайни материални /ДМА/, на нематериални дълготрайни активи,.

Към 31.12.2019 г. по дебитните и кредитните обороти на сметка от група 20 са отразени:

Сметка 2010

Начално салдо 161950,40 лв., обороти дебит 35116,01 лв. и кредитен оборот 2911,60 лв. и крайно салдо 194154,81 лв.

Промените в индивидуалните стойности на прилежащи към сградите съоръжения земи са резултат от новосъставени или вписани корекции в актовете за общинска собственост. Стойността на извършените промени в размер на 31003,50 лв. в и гр. Смядово е осчетоводен по с/ка 2010/7801, и заведена прилежаща земя в размер на 4112,51 в км. с. Н. Янково е осчетоводен по с/ка 2010/7992. И изписана прил. земя в с.Н. Янково 2911,60 осчетоводен по с/ка 2010/6141

Сметка 2031

Начално салдо 3795414,88 лв., обороти дебит 518565,32 лв. и крайно салдо 3795414,88 лв.

Промените в индивидуалните стойности на сградите са резултат от новосъставени или вписани корекции в актовете за общинска собственост. Изменението в годишния финансов отчет в салдото по сметки 2031 е основно от основен ремонт на Сграда на стадион, ЦНСТ, Клуб на инвалида, Младешки дом, Пожарна в гр. С-во, кметство с.Веселиново . Стойността на корекции в размер на 518565,32 лв. е осчетоводен по с/ка 2031/2071- 405781,45 , 2031/7612 - 112783,87

Сметка 2032

Начално салдо 54971,70 лв., и кредитен обороти кредит 1538,10 лв. и крайно салдо 53433,60 лв.

Промените в индивидуалните стойности на сградите са резултат от новосъставени или вписани корекции в актовете за общинска собственост. Изменението в годишния финансов отчет в салдото по сметки 2031 е основно от корекции в актовете на общински апартаменти. Стойността на корекция в размер на 1538,10 лв. е осчетоводен по с/ка 6143/2032

Сметка 2039

Начално салдо 1129555,47 лв., и дебитен обороти кредит 365,70 лв. и крайно салдо 1129921,17 лв.

Промените в индивидуалните стойности на сградите са резултат от новосъставени или вписани корекции в актовете за общинска собственост. Изменението в годишния финансов

отчет в салдото по сметки 2039 е основно от корекции в актовете на общински апартаменти. Стойността на корекция в размер на 365,70 лв. е осчетоводен по с/ка 2032/7992.

Сметка 2041

По дебитния оборот на с/ка 2041 "Компютри и хардуерно оборудване" са заведени получена нови компютърни конфигурации на стойност 5548,10 лв. осчетоводени по с/ка 2041 „Компютри и хардуерно оборудване” .

Сметка 2049

По дебитния оборот на с/ка 2049 "Други машини, съоръжения и оборудване" са заведени отоплителна инсталация в ЦНСТ Смядово на стойност 100625,24 лв Дарение на МБАЛ Шумен Монитори на стойност 7320 лв., Климатична система Младешки дом – 5000,00 лв., Климатик ДГ Янково – 1689,00 лв.

Сметка 2051

По дебитния оборот на с/ка 2051 "Леки автомобили" е заведен предоставен автомобил съгласно Заповед №ЗМФ – 52 от 15.06.2019г. на МФ на стойност 4805,35 лв. осчетоводени на с/ки 2051/7612.

Класифицирането на стоково-материалните запаси се извършва като се прилагат разпоредбите на НСС 2 "Отчитане на стоково-материалните запаси" и при съобразяване заложената в СБО и формата на баланса за бюджетните организации класификация на материалните запаси (сметки от група 30). При първоначално придобиване стоково-материалните запаси (СМЗ) се оценяват по доставната им стойност. В доставната стойност се включват всички разходи по закупуването и преработката и други разходи, пряко свързани с доставката им. Разходите по доставката са разходи за превози и товаро-разтоварни операции. В разходите по придобиване (закупуване) не се включват складовите разходи по съхранението им, финансовите, извънредните и административните разходи. Последните се отчитат като текущи разходи за съответния период.

При употреба на СМЗ се използва метода на първа входяща - първа изходяща. При изписване /отписване или брак/ на материали, осчетоводени по сметки от група 30, изписването да става от „най-старата" наличност.

Стойността на изписаните продукти се изчислява според приетия метод /ПО ЦЕНА НА ДОСТАВКАТА/. Разходът се осчетоводява по месечен отчет, представен в счетоводството в края на месеца от МОЛ

През 2018 г. няма стоково-материални запаси отдадени в залог за обезпечаване на пасиви.

В община Смядово за класифицирането и признаването на НМДА се прилага праг на същественост 1000 лв. НМДА, които попадат под стойностния праг на същественост, се изписват като разход към момента на тяхното придобиване. Програмните продукти и лицензите се признават балансово като НМДА, независимо от стойността, на която те се придобиват.

Текущо изплатените разходи за поддръжка и абонамент на НМДА се отчитат като текущи разходи.

Отписването на НМДА (продажба, прехвърляне, липси и брак) се извършва по аналогичен начин на ДМА.

Съгласно от ДДС № 05/2015 г. на МФ и т.7.1 от СС 4 в Общината се начисляват амортизации на амортизируемите активи за 2018 г. със следните счетоводни статии:

В бюджет:

Д-т 6033 / К-т 2413

Д-т 6034 / К-т 2414

Д-т 6035 / К-т 2415

Д-т 6036 / К-т 2416

Д-т 6030 / К-т 2420

В ДСД:

Д-т 6037 / К-т 2417

Различия между касова и начислена основа и други оповестявания, свързани с отчетността по ГФО за 2017 г.

1.Корекция в стойността на заведени земи в землището на с. Янково, с.Кълново, с. Б. Бряг, гр. Смядово 2201/7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития „, 43862,40 лв.

2.Завеждане на инфраструктурни обекти на предадени на Община Смядово от ВИК – Шумен инф. обекти, направени основен ремонт на улици и водопроводи в гр. Смядово и с. Кълново, безвъзмездно прехвърлена земя от Областна администрация Шумен:

2202/7609 – 1150101,61лв.

2201/7609 – 19853,00 лв.

3.Отписване на земя в землището на с.Янково съгласно АКТ за ЧОС 6992/2201-326,80 лв.

4. През 2019 г. са извършени продажба на земеделска земя в землището на общината. Приходът от продажбата е отразен на начислена и касова основа със следната счетоводна статия:

Дт 50131/4110

Дт 4110/

Кт 7132

4511 . §4040

Дт 6132/ Кт 7602 –отписване на инфраструктурен обект

Отписването на имота от отчетна група „ДСД” е извършено със счетоводна статия:

Дт с/ка 7602/ Кт с/ка 2201- 3421,70 лв.

В изпълнение т. 16.14 от ДДС №20/2004 г. на МФ, Община Смядово начисли приписан приход от бюджетните организации, на които са предоставени активи за безвъзмездно право на ползване като на всичките са изпратени писма с посочена сума на приписания приход и счетоводната сметка, по която следва да се отрази. В община Смядово счетоводната статия е:

Дт 7682 / Кт7181.

Към 31 декември на 2019 г. се начисли провизии за вземания на Общината по предоставени заеми, аванси, продажби и други разчети. Провизиите се начисляват за наеми и на извършени услуги.

Вземанията, които се провизират в Община Смядово се класифицират в две групи:

а/ за трудно събираеми вземания – 20 % от сумата на вземанията .

б / за несъбираемо вземане – 50 % от сумата на вземанията

в/ за безнадеждно вземане - 100 % от сумата, но не се сторнират от сметката за вземания /4110 /;

При изтичането на погасителната давност за всяко конкретно вземане, то следва да се отпише след изготвяне на докладна записка до кмета на общината, подкрепена със становище на юрист.

Към 31 декември в общината се извършва анализ на неизползваните отпуски от персонала, включително на принадлежащите се осигурителни вноски за сметка на работодателя и се начисляват провизии. В изпълнение на разпоредбите на НСС 19 са сторнирани разходите за начислени провизии за персонала през 2018 г. и са начислени дължимите суми за неползван платен годишен отпуск за 2019 г., в размери, които реално биха могли да се ползват без да бъдат накърнени интересите на служителите и в интерес на работата.

При начисляване на разходите:

Д-т сметка 6047 /К-т сметка 4230 – 149074,45 лв. за 2019 г.

В началото на следващата година провизираната сума се сторнира изцяло и наведнъж:

Д-т сметка 4230 /К-т сметка 6048 – 119234,98 лв. за 2018 г.

За неусвоените помощи и дарения е използвана сметка 4989 „Коректив за неусвоените помощи и дарения”. За неусвоените дарения:

Д-т сметки гр.74 /К-т сметка 4989

В началото на следващата отчетна година операцията се сторнира (червено сторно).

В изпълнение на указанията на Националния счетоводен стандарт 28 и съгласно т. 32.7 от ДДС №20/2004г. е извършена проверка на дяловите участия и акции в търговски дружества по прогнозни годишни резултати. Това се налага поради различните срокове за годишно приключване на бюджета и **търговските** дружества. За изпълнение на горното са изготвени и изпратени писма с до съответните търговски дружества (общо 2 на брой – ВиК Шумен – 2% и МБАЛ Шумен-1,45%), в които община Смядово има относителен дял на участие на бюджетната организация в капитала на търговското дружество под 20%, т.е. Община Смядово притежава миноритарно участие, се прилага себестойностният метод. Този метод изисква инвестицията да се води по цена на придобиване – стойността на инвестицията при учредяване на дружеството. Стойността на инвестицията се определя от ГФО на търговското дружество за предходната отчетна година. Съответстващият дял на бюджетната организация се умножава по отчетоведения основен капитал (раздел „А” от пасива на баланса, група I „Основен капитал”, колона „Текуща година”). Основният капитал е елемент на собствения капитал. След получаване на писмата с балансите от двете търговски дружества, се направи анализ и се установи, че няма промяна в стойността на заведените дялове и не са взети операции през 2019 г.

През 2019г. Община Смядово е предоставила целеви субсидии от бюджета си на организации с нестопанска цел (по &4500 от ЕБК) и сметка 6451, както следва :

- на Спортни клубове по приета от Общинския съвет решение - общо в размер на 10000, отразено в местна дейност 714;
- На Читалища – общо субсидии в размер на 167532 лв., в делегирана държавна дейност 738.

Към 31.12.2019 г. Община Смядово има поет дълг от Фонд Енергийна Ефективност на стойност 250000.00 лв. отразени по кредита на сметка 1996 „Др. дългосрочни заеми и дългове към местни лица“ и § 83-72”Получени заеми от банки и други лица в страната” със знак „+,. Начислена е и изплатена лихва в размер на 11766,67 отразени по кредита на сметка 1998 „Задължения за лихви по др. заеми и дългове към местни лица“

В раздел 6 – Разходи по икономически елементи са включени разходите по бюджета по видове, съобразени с единната бюджетна класификация и включените в нея разходни параграфи и съответно действащия сметкоплан за бюджетните предприятия.

Съгласно на т. 7.14 от ДДС №20 от 2004 г. от указанията на МФ за отчитане на възстановените разходи по бюджета на предприятието в намаление на съответните разходни параграфи – посочват се със знак (-) по разходния параграф, по който първоначално са били отчетени изплатените суми. Възстановяването на разход на начислена основа се отчита, като се кредитира съответната счетоводна сметка от раздел 6 „Сметки за разходи”, по която първоначално е бил отчетен разхода срещу дебитиране на банкова, разчетна или друга сметка (т.8.6 от ДДС №20 от 2004 г. на МФ). Възстановените от наематели суми за ток, вода, телефонни разговори и др. се отчитат на касова основа в намаление на разходния параграф, по който са отчетени първоначално и на начислена основа по кредита на сметките от раздел 6 „Сметки за разходи”.

В съответствие с т.49 от ДДС 20/2004 г. са начислени за ел. енергия, вода, телефон, наеми и други, независимо от това, че фактурирането от доставчиците и получаването на фактурите е през 2019 г. предвид обстоятелството, че разходите се начисляват през периода, през който са възникнали, независимо дали е извършено плащане.

Спазено е принципното изискване за взаимовръзка на разходните сметки с разходните параграфи.

1.Взаимовръзка на отчетените суми по § 01-00 „Заплати и възнаграждения на персонала,нает по трудови и служебни правоотношения” и § 02-00”Други възнаграждения и

плащания на персонала” със сумите, отразени като дебитни салда по сметките от подгрупа 604”Разходи за заплати, други възнаграждения и провизии на персонала” / без сметки 6047,6048 и 6049/.

2. Отразяване на средствата от СБКО са отразени по §02-05” Изпл. суми от СБКО на перс., с характер на възнагр.”;

3. Правилно отчитане на извършените разходи за храна по § 10-11 „Храна” и равенство с отразените суми, като дебитно салдо по с-ка 6012 ”Разходи за храна” /коригирана с началното дебитно салдо по с-ка 30202 със знак /-/ и с крайното дебитно салдо на с-ка 30202 на 31.12.свс знак /+/, както и с начислените разходи през месец декември на съответната година, но платени през следващата и получените дарения в натура, както и записванията по §24-04 свс знак „минус”, в съответствие с указанията на МФ, дадени с т. 49 от ДДС № 20 от 2004 г.

4. Правилно отчитане на извършените разходи за медикаменти по § 10-12 и равенство с отразените суми като дебитно салдо по сметка 6013 „Разходи за медикаменти”

5. Правилно отчитане на извършените разходи за постелен инвентар и облекло по § 10-13 „Постелен инвентар и облекло” и равенство с отразените суми като дебитно салдо по сметка 6015 „Разходи за постелен инвентар и работно облекло”.

6. Правилно отчитане на разходите по § 10-16 „Вода, горива и енергия” и равенство с отразените суми по сметка 6010 „Разходи за горива, вода и енергия”, коригирана с началното дебитно салдо на сметка 3020 свс знак /-/ и с крайното дебитно салдо на сметка 3020 на 31.12. свс знак /+/, както и с начислените разходи за м.декември на съответната година, но платени през следващата в съответствие с указанията на МФ дадени с т. 49 от ДДС 20 от 2004 г.

7. Правилно отчитане на разходите за текущ ремонт с характер на външна услуга по § 10-30 „Текущ ремонт” и взаимовръзка или равенство /когато няма неразплатени разходи/ с отразените суми по сметка 6021 „Разходи за текущ ремонт”;

8. Правилно отчитане на разходите за командировка по § 10-51 „Командировки в страната”, § 10-52”Краткосрочни командировки в чужбина” и взаимовръзка свс съответните сметки за начисляване на разходите за командировка – 6093 и 6094.

9. Правилно отчитане на изразходваните средства за застраховки по § 10-62 „Разходи за застраховки” и взаимовръзка свс счетоводна сметка 6203 „Разходи за застраховане”, коригирана свс сумата на застраховките за следващ период, отчитани по сметка 4020.

10. Спазено е принципното изискване за отчитане по §10-98 ”Други разходи, неклассифицирани в другите параграфи и подпараграфи” всички разходи, за които няма конкретни разходни параграфи и съответното осчетоводяване на същите по сметки 6098.

11. Отчитане на капиталови разходи по § 51-00 „Основен ремонт на дълготрайни материални активи” ако ремонтът е извършен чрез възлагане и взаимовръзка свс счетоводни с-ки 6076 – ако е ремонт на инфр.обекти и 2071 – ако е ремонт на сгради , коригирана с начални и крайни салда на сметка 4020 .

12. Отчитане на капиталови разходи по § 52-00”Придобиване на ДМА” и взаимовръзка на отчетените суми по параграфа с отразените суми по сметките от група 20 ”Дълготрайни материални активи”.

13. Анализ на отчетените капиталови разходи по §53-00 ”Придобиване на нематериални дълготрайни активи” и взаимовръзка на отчетените суми по параграфа с отразените суми по сметките от група 21”Нематериални дълготрайни активи”.

Начислените разходи са отнесени по дебита на сметки от гр. 6 и по кредита на сметки 4971 и 4975. В началото на 2019 г. свс знак минус по кредита на сметка 4971 са отразени начислените през 2018 г. разходи, отнасящи се за 2018 г., но фактурите, на които са постъпили през 2019г. За сметка 4971 „Коректив по задължения към доставчици - към местни лица” – сторнирането е извършено като операция за 2018 г. В края на 2019 г. е използвана свс сметка 4971 ”Коректив за задължения към доставчици - местни лица”.

Движението на стоково материалните запаси е отразено в счетоводните сметки от гр. 30. Към 31.12.2019 г. крайното дебитно салдо по сметките от тази група в отчетна група „БЮДЖЕТ” е както следва: по сметка 3020 „Материали” – в размер на 226094,73 лв, а в „ДМП” по сметките от тази група няма салда в края на годината.

В Община Смядово приходите от данъци, мита и такси с данъчен характер се отчитат на касова основа, които за 2019 г. са 334423,34 лв.

Приходите от наем имуществено се отчитат по приходен параграф § 24-05 „Приходи от наеми” и взаимовръзка с отразените суми по сметка 7121 „Приходи от наеми”, нач.с-до на 4010”Задължения към доставчици от страната „(+)”, кр.с-до на с/ка 4010”Задължения към доставчици от страната” (-),(+)4511»Разчети за данък добавена стойност»;

Спазено е изискването за равенство при отчитане на таксата за битови отпадъци, която е с данъчен характер и се отчитат по с/ка 7041/ с кредитното салдо §27-07 – 278424 лв.

В община Смядово за преводите между банкови сметки 7304 на общината и подведомствените общински разпоредители, които се отчитат като вътрешни трансфери се вземат следните счетоводни статии: при общината 7501/5013 §6109 /-/, при второстепенния разпоредител – 5013/7501 §6109 +/-.

През 2019 г. Община Смядово няма получени дивиденди.

Приходите от наказателни лихви за просрочени местни данъци и просрочена такса за битови отпадъци се отчита на начислена основа по сметка 7271 „Приходи от лихви върху просрочени публични вземания „,7277 „Приходи от лихви за просрочени частни вземания от местни лица”, 7090” Приходи от административни глоби и санкции”, (-) 4301 „Вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни глоби и санкции”от СБО, разликата от началните и крайните салда на сметка 4301 „Вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни глоби и санкции „, а на касова основа по §28-09 „Наказателни лихви за данъци, мита и осигурителни вноски” от ЕБК, които за 2019 г. са 24715.00 лв.

Спазено е и принципното изискване на отчитане по § 36-19 ”Други неданъчни приходи” на всички приходи, за които няма конкретни приходни параграфи и съответно взаимовръзка със сметка 7199 ”Други неданъчни приходи” и сметка 4511”Разчети за данък добавена стойност „– в размер на 2638,00 лв.

Правилно определяне и отчитане на ДДС: изчислява се на начислена основа и се отчита по приходен § 37-01 със знак /-/ при внасянето му в НАП. Сумата на внесения данък върху приходите, отразена по § 37-01 е равна на отразената сума по Кредитния оборот на сметка 4511” Разчети за данък добавена стойност”,(-)началното салдо на с/ка 4511» Разчети за данък добавена стойност», (+) крайното салдо на сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност»;

Правилно определяне и отчитане на данъка върху приходите от стопанска дейност: изчислява се на начислена основа и се отчита по приходен § 37-02 със знак /-/ при внасянето му в НАП. Сумата на внесения данък върху приходите, отразена по § 37-02 е равна на отразената сума по дебитния оборот на сметка 7190,(-)началното салдо на с/ка 4512/ това е данъкът от 2018 г платен през 2019 г/, (+) крайното салдо на сметка 4512/това е данъкът от 2018 г платен през 2019 г./ ;

В съответствие с указанията на ДДС №4/2010 г.и ДДС №14/2013 г. по сметка 9200 ”Поети ангажименти за разходи” са отразени поетите ангажименти на Общината.

Към 31.12.2019 г. салдото на поетите ангажименти в отчетна група „Бюджет” е кредитно и е в размер на 504197,01 лв., а в отчетна група „СЕС” е в размер на 49883,91 лв , в отчетна група ДМП салдото е кредитно и е в размер на 51600 лв.

Изготвил:

Радко Чернаков

Главен счетоводител